

مدرسہ فلسفی علامہ طباطبائی

عقلانیت فلسفی اسلامی

www.ketab.ir

مؤلف:

محمد علی اردستانی

عضو هیئت علمی گروه فلسفہ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

- سرشناسه: اردستانی، محمدعلی، ۱۳۴۹-
عنوان و نام پدید آور: عقلانیت فلسفی اسلامی / مؤلف محمدعلی اردستانی.
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص. وزیری.
فروست: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی؛ ۵۹۵.
شابک: ۴۸۰-۳۱۷-۹۶۴-۹۷۸-۶۰۰۰ تومان
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: بالای عنوان: مدرسه فلسفی علامه طباطبائی.
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: طباطبائی، سید محمدحسین ۱۲۸۱-۱۳۶۰-- دیدگاه درباره عقل گرایی
موضوع: Tabataba'i, Sayyed Muhammad Husayn--Views on Rationalism
موضوع: عقل گرایی-- فلسفه
موضوع: Rationalism --Philosophy
شناسه افزوده: دانشگاه علامه طباطبائی.
رده بندی کنگره: BBR ۱۳۹۵
رده بندی دیویی: ۱۸۹/۱
شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۷۶۰۷۲

مدرسه فلسفی علامه طباطبائی
عقلانیت فلسفی اسلامی

مؤلف:

محمدعلی اردستانی

زیر نظر معاونت پژوهشی دانشگاه

شابک: ۵-۴۸۰-۲۱۷-۹۶۴-۹۷۸

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی

حروفنگار، نمونه خوان، ویراستار: محمد مهدی اردستانی

سر ویراستار: دکتر نازیلا فرمانی انوشه

طراح جلد: سمیرا حاجی گلدی

شمارگان: ۲۰۰

ناظر فنی: رضا دنیوی

مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی؛ تهران، بزرگراه شهید همت،

دهکده المپیک، میدان ورزش

تلفن مرکز انتشارات: ۴۴۷۳۷۵۶۰

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۴۸۷

چاپ اول ۱۴۰۰

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

کفتار ناشر

ماهیت پژوهشی دانشگاه در دوره جدید بیش از دوره‌های قبل رسمیت می‌یابد؛ از بعد تاریخی، پیش از تأسیس نهاد دانشگاه، جامعه با پدیده آموزش رسمی آشنا بوده، هرچند که این آموزش مبتنی بر محفوظات بوده است. اما تحول مهمی که ظهور دانشگاه در ماهیت و بنیان آموزش ایجاد کرد، ظهور آموزش مبتنی بر پژوهش بود. به عبارت دقیق‌تر آنچه در دانشگاه باید آموزش داده می‌شد نه ترجیحات شخصی بلکه نتیجه پژوهش‌های عمیق و پردامنه در حوزه‌های مختلف زندگی فردی و اجتماعی بود. بدین‌سان دانشگاه فضای امنی برای تأمل، تفکر، پژوهش و انتشار این‌گونه پژوهش‌ها گردید. البته شیوه سنتی انتشار پژوهش‌ها، انتشار شفاهی یا همان چیزی بود که از دیرباز آموزش نامیده می‌شد. اما اکتشافات جدید علمی جز با انباشت و نقادی دانش‌های قبلی اتفاق نمی‌افتد و بدین ترتیب بود که راه‌های جدیدی برای انتشار و انباشت دانش و خصوصاً انتشار آثار به شکل مکتوب (کتاب، مجله، بانک‌های اطلاعاتی و...) پیدا شد. تأسیس نهاد انتشاراتی دانشگاه‌ها، در جایگاه بخش اجتناب‌ناپذیر توسعه علمی شایان اهمیت است. مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی در مقام بزرگ‌ترین دانشگاه علوم انسانی کشور نیز از این قاعده مستثنی نیست، به طوری که هم می‌تواند در انتشار افکار، اندیشه‌ها، نظریات و تولیدات علمی استادان، دانشجویان و اصحاب دانش کوشا باشد و هم به نیازهای علمی جامعه پاسخ گوید.

فعالیت مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه از سال ۱۳۹۲ با احیای شورای انتشارات دانشگاه متشکل از استادان فعال و پرکار در عرصه پژوهش و انتشار و نمایندگان

دانشکده‌ها و مراکز پژوهشی وارد مرحله جدیدی شد. در این دوره همگام با تحول اساسی در کیفیت و کمیت آثار منتشرشده، رویکرد نوینی نیز مبتنی بر اولویت آثار بنیادین، بومی و برگرفته از تأملات نظری و عملی استادان در پیش گرفته شد. البته در این میان، ترجمه آثار کم‌نظیر و بی‌مانند در کشور با موافقت شورای انتشارات دانشگاه نیز مورد غفلت قرار نگرفته است. هرچند تا نایل به مطلوب فاصله زیادی وجود دارد و همکاری همه استادان و پژوهشگران را می‌طلبد؛ اما در همین مدت کوتاه نیز سالانه بالغ بر یک‌صد عنوان از آثار استادان دانشگاه به زیور طبع آراسته شده است و امید می‌رود این روند با کیفیتی بالاتر همچنان در مسیر رشد و ترقی طی شود.

کتاب حاضر از جمله آثار دانشگاه است که پس از طی فرایند بررسی و داوری‌های علمی و ادبی، اینک در اختیار خوانندگان محترم قرار می‌گیرد. امید می‌رود علاقه‌مندان و خوانندگان این اثر نیز مانند سایر آثار دانشگاه، صاحبان اثر را از نقدهای مشفقانه خود بهره‌مند سازند.

مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی

بیشگفتار

اگر ایران را سرزمین شگفتی‌ها خوانده‌اند، نه فقط به سبب اقلیم و تاریخ و آثار کهن و مظاهر ادب و هنر و دیگر جلوه‌های فرهنگ و مدنیت آن، بل از آن‌روست که دو میراث و ثقل جاوید ساحت تکوین - کتاب خدا و عترت نبوی - نه در خاک، بلکه به واقع در سیرت و سرشت این قوم چونان «اصلها ثابت و فرعها فی السماء» به باری دگرگون نشده و در هر زمان، میوه و ثمرات خود را آشکار کرده و خواهد کرد؛ «باذن ربها» و از زمره ثمرات آن ظهور فرزندانی است در دامن این سرزمین که در ساحت دانش و هنر و حماسه هر کدام فریدند و یگانه.

«آیه» نام مجموعه‌ای است از منشورات در نشر و باز نشر ارا و انظار حکیم وحید و عالم فرید، علامه سید محمدحسین طباطبائی (مدنی شریف رحمه الله) از سویی، نشر پاره‌ای از پژوهش‌های مستقل متاخر در بسط ابعاد نظری و عملی حیات علامه و از سویی دگر، باز نشر برخی آثار منتشره ایشان با تحقیق، تصحیح و تعلیقاتی جدید به قلم استادان و دانشورانی که با سلوک و مسلک علامه، از دور و نزدیک، انس و مؤانست داشته و در پی گشایش سبیری نو از دل کلام علامه بوده‌اند. دانشگاه علامه طباطبائی که مزین به نام آن حکیم و مفسر یگانه است، خود را مفتخر به انجام این مهم دانسته و به پشتوانه فضل الهی و اقبال و همت پژوهشگران، به چاپ و انتشار چنین مجموعه‌ای اهتمام ورزیده است. این مجموعه در سه رده آثار قلمی علامه، تحقیقات و مفردات پژوهشی در باب اندیشه‌های علامه و سرانجام حکایات، اسناد و نوشته‌هایی پراکنده از علامه تفکیک و طبقه‌بندی شده که به خواست حضرت حق، تدریجاً تدوین و تدارک و منتشر خواهد شد.